

آينه ديروز

شمرود

مشکل جوانان کجاست؟

● اگر از جوانان پرسیم که مشکلات شما چیست، به‌طور طبیعی شغل و آینده شغلی، ازدواج و نیازهای جنسی، اوقات فراغت و تفریح و تحصیل را در صدر نیازهای خود ذکر خواهند کرد. ازاین‌رو هر حکومتی گمان می‌کند که اگر این نیازها و مشکلات را برطرف کند، مسئله حل می‌شود. درحالی‌که چنین گمانی درست نیست و برداشت خیلی خام و ابتدایی است.
بیباید به سال‌های ۱۳۵۴ تا ۱۳۵۶ برویم. مشکل شغلی برای جوانان به معنای امروزی آن نبود. بیکاری رقم یابینی داشت. ازدواج نیز مانعی نداشت؛ به‌ویژه به تبع پایین‌بودن بیکاری. اوقات فراغت که اساسا کم و کسری جدی نداشت. تحصیل هم رایگان بود؛ هرچند ظرفیت دانشگاه‌ها به نسبت متقاضیان محدود بود. با وجود اینها جوانان یکی از ناراضی‌ترین اقشار جامعه ایران بودند. اتفاقا رژیم گذشته هم از همین تعجب می‌کرد که چرا چنین است؟ پاسخ واقعی به علت نارضایتی جوانان را در نگاه از بالا و فقیه اندر سفیاهی باید جست‌وجو کرد که عده‌ای خود را در مقام نصیحت‌کردن به جوانان می‌دیدند و اینکه چه بخورند، چه بپوشند، چگونه فکر کنند و... درواقع شاید این دستورات ذاتا هم بد نباشد، ولی مسئله این است که چنین نگاهی ناقض شکل‌گیری حس اعتمادبه‌نفسی است که باید میان جوانان وجود داشته باشد و به منصف ظهور برسد. کافی است نگاهی کوتاه به دهه اول انقلاب کنیم؛ سن وزرا، سن نمایندگان، سن استانداران، حضور گسترده جوانان در عرصه سیاست و سازندگی کشور همه‌همه نشانگر آن بود که آنان میدان وسیعی برای آزادی عمل داشتند؛ وقتی که چنین میدانی داشتند، مشکلات دیگر به دست خودشان حل می‌شد یا اهمیتی پیدا نمی‌کرد.

انقلاب

چرا امروز مصدق عزیز شد؟

● تصویب طرحی با محوریت موضوعاتی چون خسارت ناشی از حمله به سکوها نفتی و مصادره دومیلیارد از دارایی‌های ملت ایران چرا در آخرین روزهای عمر مجلس نهم مطرح می‌شود؟ و چرا اساسا تصویب طرح این‌چنینی حتی برای یک بار و به‌صورت تشریفاتی در طول عمر مجلس هشتم و دو سال اول مجلس نهم در دستور کار قرار نگرفت؟ باید از نمایندگان مجلس پرسید که ماجرای گم‌شدن دکل‌های نفتی و خرید اوراق قرضه و بهادار مربوط به رویکردهای کدام دولت است؟ و در این‌باره زیان و خسران را عاید کشور کرده است؟ به نظر می‌رسد که اقدام اخیر نمایندگان مجلس در طرح تصویب دوفوریتی روی دو موضوع بیشتر تلاش سیاسی سازمان‌یافته علیه دولت تدبیر و امید و نیز تلاش برای سیاه‌نمایی کارنامه سیاسی و متهم‌کردنش به اهمال و سستی است که شاید حتی در خارج از مجلس هم یابانی برای آن نباشد. باید نمایندگان محترم مجلس را متوجه این نکته درباره خسارت‌های نفتی و مصادره دومیلیارد دلار از دارایی‌هایی ملت ایران کرد که آن دولتی را که باید بیش از همه عامل این اهمال و سستی و ایجاد خسران و زیان علیه منافع ملی بداندن، دولت نهم و دهم است نه دولت فعلی و نیز آنان بداندن که خیلی دیر هنگام برای اخذ این مطالبات چاره‌جویی کرده‌ان این نمایندگان باید بداندن که آن دولتی که به یمین دیپلماسی معطوف به سازنده و مذاکره خود بیش از همه به‌جد و با سعی بی‌مال خود به‌دنبال جریان خسارات ناشی از اقدامات و جنایات آمریکا علیه ملت ایران است، دولت تدبیر و امید است و برجام را باید نقطه عزمی برای اخذ این مطالبات دانست.

جمهوری اسلامی

اشتباه نکنید، حقوق بشر این نیست

● خانم فائزه هاشمی در پاسخ به اعتراضاتی که به دیدار وی با بعضی عناصر بهائی شد، گفت این دیدار، جنبه حقوق‌پرسی داشت و چون بهائی‌ها هم شهروندان ایرانی هستند دیدار ما با آنها از نظر بلااشکال است. وی برای توجیه این اقدام خود به جمله معروف علی علیه‌السلام در نامه مالک اشتر که در آن سفارش می‌فرماید حقوق همه شهروندان را رعایت کن زیرا آنها یا برادران دینی تو هستند و یا مخلوقات خداوند و در هر دو صورت باید حقوقشان رعایت شود «اما اخ لک فی الدین و اما نظیرک فی الخلق» استاد کرده است. لازم می‌دانیم نکاتی را در این زمینه یادآور شویم: طبیعی است که هر فرد ایرانی از جمله شما دارای احساس حمایت از شهروندان باشد، ولی مطمئن باشید که در تطبیق مصادیق اشتباهی رخ داده و موجب شده شما عناصر بهائی را نیز مشمول این عواطف بدانید. در مورد عناصر بهائی و سایر افرادی که دارای ویژگی‌هایی همانند آنها هستند باید براساس قانون و مقررات موجود در کشور عمل شود و این‌طور نیست که هرکس به تشخیص خود بتواند چارچوب دلخواه خود را برای رفتار با آنان معیار قرار دهد.

هیچ کس در مجلس اکثریت مطلق ندارد

غلامحسین کرباسچی:

عکس: امیرحسیندجی، شرق

بنا نبود تا مباحث به ریاست مجلس دهم یکشد که ناخودآگاه در بین صحبت‌ها با غلامحسین کرباسچی، این موضوع باز شد. با دبیرکل حزب کارگزاران سازندگی درباره پیام‌های انتخابات هفتم اسفند و دهم اردیبهشت که اولین آن تغییر است، به گفت‌وگو نشستیم. آنجا که بحث به دوگانه عارف و لاریجانی کشید، کرباسچی برخلاف نظر حزب متبوعش مبنی بر حمایت تمام‌قد از عارف، به دفاع از لاریجانی برخاست و برای هر «ان قلتی» دراین‌باره، پاسخ خود را داشت. البته تأکید داشت که این نظر و تحلیل شخصی او دراین‌باره است و درنهایت هم باید از رای و نظر جمعی دراین‌باره حمایت کرد. با همه این پیش‌فرض‌ها اما دبیرکل حزب کارگزاران در صف حامیان لاریجانی برای ریاست مجلس قرار داشته و دلایل خود را دارد. حزبی که در جریان این رقابت هم نظری برخلاف نظر دبیرکل خود داشته و همسوی شورای‌عالی سیاست‌گذاری اصلاح‌طلبان است. این موضوع البته پیش از این هم در حزب کارگزاران با مسوق به سابقه بوده است. در جریان انتخابات پرسروصداي ۸۸ هم چنین شکافی در حزب رخ داده بود. کرباسچی در آن انتخابات به حمایت از شیخ مهدی کروبی پرداخته بود و حزب از دیگر کاندیدا یعنی میرحسین موسوی اعلام حمایت کرده بود. ماحصل این گفت‌وگو را در پی می‌خوانید.

می‌کند، به آنها روی می‌آورد و اگر به جای مصالح مردم و منافع عمومی کشور به مسائل خاص کشور، به مصالح سیاسی، جناحی و گروهی خود فکر کنند، مردم از آنها روی‌گردان می‌شوند. به عنوان نمونه، دعای شورای اول در تهران بر سر مسائل شهری نبود. متأسفانه یک اختلاف اقلایی یا ساختگی پیش آمد و بر سر مسائل جزئی، افراد، بگموگهای شخصی کردند و حتی بعضی از دوستان عزیز ما تعبیرشان این بود که باید جناح‌ها وزن‌کشی کنند. خب مفهوم وزن‌کشی با مفهوم نگاه به منافع و مصالح ملی فاصله دارد. ممکن است وزن یک جریان با مصالح ملی تطبیق پیدا کند ولی دلیلی ندارد حرف‌ها و شعارهای جناحی و سیاسی خود را از دل آن بیرون بیاوریم.

به نظر من اصلاح‌طلبان و هر گروه سیاسی باید توانسته باشند به مردم و رای‌دهندگان ثابت کنند که به‌جای بحث‌های شخصی، جناحی و رودررویی‌های فکری بین گروه‌ها، به مصالح ملی فکر کنند. در انتخابات سال۸۴ که می‌گوید اصلاح‌طلبان اپوزیسیون شدند، به خاطر نوع عملکرد آنها بود. آقای کروبی، رئیس مجلس اصلاحات بود. کاندیدا شد، ولی در مقابل او یک جمعی از دوستان کاندیدایی دیگر یعنی آقای دکتر معین را معرفی کردند؛ اما شرایط می‌توانست به ستمی برود که تنها یک کاندیدا در رقابت باشد. آن موقع آقای هاشمی تعبیری داشت که اگر همه نامزدها درباره یک نفر به توافق برسند، من هم نامزد نمی‌شوم. آقای هاشمی هم آن زمان فکر می‌کرد، با توجه به اقبالی که مردم در گذشته داشتند، می‌تواند یک محوریتی داشته باشد. این سه‌گانه‌شدن محور اصلاح‌طلبان و معتدلین باعث شد که یک جریان مبهم سر کار بیاید و این گرفتاری‌ها را برای کشور ایجاد کند. هنر اصلاح‌طلبان و مجموعه معتدلین در انتخابات ۹۲ این بود که مصالح ملی را بر منافع گروهی و شخصی خود ترجیح دادند. هرنشان این بود که با وجود نامزدی آقای عارف اصلاح‌طلب و معاون رئیس دولت اصلاحات، از روحانی حمایت کردند. درحالی‌که آن مقطع زمانی، شاید بعضی از نیروهای افراطی جناح مقابل بودند که خیلی علاقه داشتند و حتی من شنیدم تلاش‌های زیادی کرده بودند که به‌هیچ‌وجه آقای عارف کنار نرود. چون می‌خواستند همان بلای سال ۸۴ دوباره در مجموعه اصلاح‌طلبان، تکرار شود و پخش‌شدن آرا باعث شود که یک مجموعه که به نظر می‌آید اکثریت آرا را دارد، شکست بخورد.

اصلاح‌طلبان درآن مقطع، عاقلانه عمل کردند و وقتی متوجه شدند رای آقای روحانی بیشتر است و او می‌تواند با یک خط مشی اعتدالی، بسیاری از ضایعات و مشکلات کشور را حل کند، به ایشان رای دادند. به نظر من در انتخابات مجلس هم باز همین تعقل به داد اصلاح‌طلبان و مجموعه معتدلین رسید. هرچند مجلس و دولت کار روان‌تری در پیش داشته باشد. از نیروهای گذشته رد صلاحیت شدند. همین موضوع می‌توانست نیروهای سیاسی و نه‌فقط اصلاح‌طلبان را تحریک کند که بگویند در این انتخابات شرکت نمی‌کنیم. ولی عاقلانه گفتند مجلس نباید در دست نیروهای افراطی باشد و به اعتدال در کشور ضربه نخورد. به‌همین‌دلیل با شعار حمایت از دولت اعتدال، همین اتفاق باعث شد که نوعی تجدید حیات و ساختار در نیروهای جدید ایجاد بشود. من هم امیدوارم که این رویداد مفید باشد. اینکه اپوزیسیون باشد یا پوزیسیون فرقی نمی‌کند. اگر بخواهیم آرای عمومی را به همراه خود داشته باشیم باید بدانیم که افکار عمومی گول نمی‌خورد.

اما با تشکیل شورای سیاست‌گذاری با همه کم‌وکاستی‌هایی که داشته، این اتفاق افتاده است. به نظر می‌رسد در بیان شما نوعی هشدار تلویحی به تعاملات مجلس آینده است.

بله. اولاً اینکه شما می‌گویید، محقق شده، آن‌قدر راحت به دست نیامده است. با زحمات، بحث‌ها، حرف‌ها و ازخودگذشتگی‌های زیادی محقق شده

سیاست

هیچ کس در مجلس اکثریت مطلق ندارد

غلامحسین کرباسچی:

گرفت و توانست تا حدود زیادی نیروهای افراطی را از صحنه تصمیم‌گیری در مجلس حذف کند.
■ اگر بخواهیم مصداقی بحث کنیم، برخی منتخبان هستند که از فهرست امید وارد مجلس شده‌اند، اما به سمت اصولگرایان گرایش پیدا کرده‌اند. یا در مسئله دیگر: اساس برگزاری آن مراسم (همایش قانون‌گذاری)، البته نمی‌خواستیم وارد این بحث بشویم، اما حالا که صحبت آن به میان آمد، بهتر است به سرائجامی برسد. شکل برگزاری آن مراسم و نحوه چیدمان آن به نوعی قدرت‌نمایی در برابر فهرست امید بود. این بحثی که شما به آن اشاره می‌کنید، اینکه نباید جریانِ مغرور پیروزی بشود، کاملاً درست است. اما این موضوع درباره لیست امید اتفاق نیفتاده و طرف مقابل است که تحرکاتی را آغاز کرده.

نمی‌خواهم درباره اشخاص حرف بزنم. آقای ایکس و... براساس انتخاب اصلاح‌طلبان وارد فهرست نشدند؛ آنها براساس تعامل با اعتدال وارد شدند. تعامل با اعتدال هم به معنای تعامل با آقای لاریجانی است، اما اساساً می‌خواهم بگویم که باید این جریان را رها کرد و به آن دامن نزد. در این برنامه (همایش قانون‌گذاری که با مدیریت مجلس برگزار شد) یک miss understand-ing اتفاق افتاده است، اما اینکه از طرف چه کسی بوده و... بالاخره مجلس برنامه‌ای را برگزار کرده و بحث آن ریاست آقای لاریجانی و پیروزی او نبوده است. بحث این بوده است که نمایندگان مجلس جدید را با توجه به تغییر گسترده‌ای که رخ داده، با مسائل قانون‌گذاری آشنا کنند. آنها در واقع وظیفه اداری مجلس را انجام داده‌اند. این موضوع را نمی‌توان به تعبیر شما که آنها دارند ادعای پیروزی می‌کنند، تعمیم داد.

■ منظور من این است که این وزن‌کشی را آنها شروع کرده‌اند.

شروع نکرده‌اند. وزن‌کشی نبوده است. جلسه‌ای بوده است که از همه دعوت شده بوده است. دولت هم قرار بوده حضور داشته باشد و آقای جهانگیری در آن جلسه صحبت کرده است. البته که جزء اصولگرایان نبوده‌اند. تعداد زیادی نماینده جدید انتخاب شده‌اند و قرار بوده که با ساختار و شیوه قانون‌گذاری و آیین‌نامه آشنا بشوند. به نظر من به این موضوع نپردازید. این را من نه به اصلاح‌طلبان، بلکه به اعتدالیون هم می‌گویم. حالا نه با اصولگرایان، چون آنها که مدعی نیستند پیروز شده‌اند. **■ اما مدعی پیروزی هستند!** نه. آنها مدعی هستند که بسیاری از این مستقلین را می‌توانیم با روش‌های مختلفی جذب کنیم.

■ جالب اینجاست که خیلی از مستقلین را در شهرستان‌ها به نام خودشان ثبت کرده‌اند!

بله، من یکبار در جواب این عزیزان گفتم جوجه را آخر پاییز می‌شانند! حالا اینکه چه گروهی اقلیت است و چه گروهی اکثریت، این در نهایت در مجلس مشخص می‌شود. به نظر من این مجلس، مجلسی نیست که هیچ کسی بتواند در آن ادعای اکثریت مطلق داشته باشد. اما جناحی که به لحاظ رای توانمند است، جناح حامی دولت است. به اعتقاد من حامیان دولت در این مجلس اکثریت مطلق را دارند. این هدفی بوده است که در واقع اصلاح‌طلبان دنبال تحقق آن بوده‌اند؛ که یعنی دنبال این نبوده‌ند مجلس صد درصد اصلاح‌طلب یا با اکثریت اصلاح‌طلبان تشکیل بدهند. اصلاح‌طلبان می‌گفتند ما مجلسی می‌خواهیم که دولت را از این مشکلات کنونی و مخالفت‌های افراطی در امان بدارد. به اعتقاد این کار را کرده‌اند و در این هدف خود با تعقل موفق شده‌اند، اما باید این هدف را نگه داشته و سعی کنند اتحاد طرفداران دولت را با همان قدرت حفظ کنند. معتدلین هم باید همین حالت را داشته باشند. اگر این روحیه ادامه پیدا کند، مجلس خوبی خواهیم داشت.

■ سؤل آخر را در این بخش می‌پرسم. موضوع این است که تعدادی از اصولگرایان هم با این ادعا، یعنی حمایت از دولت وارد مجلس شده‌اند. اما وقتی بحث مدیریت مجلس مطرح می‌شود، همه پیکان‌ها به سمت اصلاح‌طلبان نشانه می‌رود؛ یعنی گفته می‌شود اگر قرار است جریان افراطی‌ها با این ائتلاف به حاشیه برود، باید گزینه مورد حمایت اصلاح‌طلبان در جریان انتخابات کنار برود.
ما نمی‌گوییم کدام یک از این دو گزینه بهتری می‌تواند مجلس را در جهت حمایت از دولت فعال نگه دارد. با نیروهای افراطی مقابله کند و... **■ ما یک تکمله‌ای به سؤل خود بزنم. اصولگرایی که با ادعای حمایت از دولت وارد مجلس شده است، برای اثبات این ادعا باید بتواند با اصلاح‌طلب حامی دولتی که مدیریت را در دست می‌گیرد همکاری کند.**

ما که نباید راجع به اصولگرایان صحبت کنیم، آنها که به حرف ما گوش نمی‌دهند! ما درباره خودمان حرف می‌زنیم. واقعیت این است که وقتی ما از وحدت جهت اعتدال و اصلاحات صحبت می‌کنیم، مهتر از این است که ما فکر کنیم مردم تغییر می‌خواهند که حتی به نظر من صورت عینی هم در جامعه ندارد. من حدود ۲۰ سال است که تا به حال آقای لاریجانی را جز در یکی دو مجلس فاتحه ندیده‌ام. کاری هم با آقای لاریجانی نداشتم و قبل از آن هم کاری نداشتم. با آقای عارف هم همین‌طور. با ایشان هم صحبتی نداشتم. از دور سلام‌وعلیکی داشته‌ایم، اما اگر ۱۲۶ نفر مصمم هستند به آقای عارف رای دهند، خب ایشان رئیس می‌شود.

ما هم حرفی نداریم و نمی‌خواهیم در رای آنها دخالت کنیم. بلکه به لحاظ تحلیلی وارد این بحث می‌شویم. بحث این است که اگر مجلس بخواهد دچار مشکل شود، از چه ناحیه‌ای این مشکل ایجاد می‌شود؟

ادامه در صفحه ۷

شماره ۲۵۸۶ روزنامه

آينه ديروز

۹ سال پیش در چنین روزی

اعتقاد

- رهبر معظم انقلاب: هیچ فردی نمی‌تواند بر خلاف منافع ملی حرکت کند
- دکتر محمد صدر در گفت‌وگو با اعتماد: احمدی‌نژاد ناپیاستی به امارات می‌رفت
- هاشمی‌رفسنجانی: گفت‌وگو با آمریکا می‌تواند تداوم یابد
- دبیر کل اعتماد ملی: با اشاره به حوادث پلی تکنیک: سریع کسی را متهم نکنید
- وزیر علوم: وضع دانشگاه‌ها عادی است
- پیروزی اصلاح‌طلبان در انتخابات خانه احزاب
- محمود احمدی‌نژاد: برخی می‌خواهند کام مردم را تلخ کنند

ایران

- رهبر معظم انقلاب: مردم اجازه حرکت ضد منافع ملی را به هیچ‌کس نمی‌دهند
- در گزارش اقتصادی رئیس‌جمهور به مردم اعلام شد: ۲ میلیون شغل در ۱۸ ماه
- در گفت‌وگو با روزنامه اسپانیایی «A.B.C»: البرادعی: درخواست تعلیق از ایران کهنه شده است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: راه مذاکره در زمینه هسته‌ای باز است
- وزیر امور خارجه اعلام کرد: ۷ خرداد: گفت‌وگوی ایران و آمریکا درباره عراق
- رئیس شورای اصناف کشور خبر داد: استانداردسازی تولید پوشاک در ایران
- مذاکره آمریکا با جناح‌های کُرد و شیعه عراق

کیم‌یان

- ولایتی خطاب به مشتاقان مذاکره با واشنگتن: آدرس غلط ندهید، آمریکا دشمن اصلی ایران است
- نایب‌رئیس مجلس: آمریکا فقط اهداف استعماری خود را دنبال می‌کند
- لاریجانی با هشدار به غرب: ایران را مجبور به نافرمانی بین‌المللی نکنید
- بوش در آستانه گفت‌وگوهای بغداد، ایران را به وضع تحریم‌های جدید تهدید کرد
- توافق ایران و چین برای امضای قرارداد توسعه میدان گازی پارس شمالی
- رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام: دشمنان ایران فتح خرمشهر را از یاد برند

جمهوری اسلامی

- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی در خطبه‌های نماز جمعه تهران: زیرسؤال‌بردن افتخارات انقلاب خیانت است
- وزیر خارجه مصر خواستار حذف نام شهید خالد اسلامبولی از خیابان‌های تهران شد
- رئیس‌جمهور در گزارش عملکرد اقتصادی دولت: جهش عظیم در فعالیت‌های اقتصادی دولت برای رفاه حال مردم انجام شده است
- انمه جمعه: استکبارستیزی یک اصل برای ملت ایران است
- ولایتی: آمریکا پرچمدار دشمنی با ایران است
- زاین تحریم تجاری علیه ایران را تشدید کرد
- سخت‌گوی آبادگران: با تخریب دولت‌های گذشته به جایی نمی‌رسیم

اطلاعات

- رهبر معظم انقلاب: اقتدار ملت ایران نتیجه رشادت‌ها و ازخودگذشتگی شهیدان است
- آیت‌الله هاشمی‌رفسنجانی: غرب اگر صادق باشد، راه مذاکره هسته‌ای باز است
- گزارش رئیس‌جمهور به مردم درباره عملکرد اقتصادی ۲ ساله دولت نهم
- رئیس‌جمهوری: پیامبر اسلام باید به‌عنوان الگوی تربیتی نسل‌ها قرار گیرد
- حمایت سازمان کنفرانس اسلامی از دستیابی ایران به انرژی صلح‌آمیز هسته‌ای
- انتقاد رئیس مجلس از فرهنگ کار رایج در کشور
- دیدار جمعی از دانشجویان با آیات عظام مکارم‌شیرازی و صافی‌گلپایگانی

انقلاب

- رهبر معظم انقلاب: هیچ فردی در کشور نمی‌تواند برخلاف هویت و منافع ملی حرکت کند
- زادسر، نماینده جیرفت: کوجه‌فرنگی و پیازها دفن می‌شود؛ اما بین خانواده‌های نیازمند توزیع نمی‌شود
- هاشمی‌رفسنجانی: حتی از افتخارات خیلی قدیم کشورمان هم باید دفاع کنیم
- رئیس‌جمهور: انسان‌ها باید دوست و یاور یکدیگر باشند
- رئیس کمیسیون انرژی مجلس: رئیس‌جمهور، روحیه تعامل با صاحب‌نظران را ندارد
- اعلام آمادگی آیت‌الله مکارم‌شیرازی برای مذاکره با مخالفان شیعه